

■ 14 Ekim
2016 Cuma
■ Sayı: 48
■ 3 TL

HAFTALIK
SİYASİ DERGİ

BOYUN EGME

1914'ten 2016'ya milliyetçilik
ve sınıf gerçeği

İşçi sınıfı ile sermayeyi şu ya da bu
nedenle ve şu ya da bu düzlemde yan yana
getirmeye çalışan her strateji, emperyalist
rekabetin tarihsel suçuna ortak olacaktır.

BU HALK SANA BOYUN EĞMEZ

**BİR BİZDEN
KÜÇÜKTÜR**

MUHBİR İMAMIN ACIKLI ÖYKÜSÜ | HÜKÜMETTEN OHAL'DE 'SAVAŞ' PROGRAMI | YUNANİSTAN
KOMÜNİST GENÇLİĞİ KARŞI SALDIRI HAZIRLIĞINDA | ASGARİ ÜCRET | MARKSİZM VE DEVLET

BİR YIL SONRA...

Türkiye tarihinin en kanlı saldırısı olarak kayıtlara geçen Ankara Katliamı'nın üzerinden bir yıl geçti. Bu süre içinde ortaya çıkan tablo, katliamın sorumluluğunun AKP iktidarında olduğunu gösterdi.

Bugün düzenlenen anma etkinliklerine yapılan saldırılar da bu tespiti şüpheye yer bırakmayacak şekilde doğruladı.

Emperyalizmin taşeronluğunu üstlenerek bölgedeki kanlı senaryoların yürütücülüğünü yapan iktidarın izlediği politikalar ülkeye katliamlar olarak geri dönerken, Türkiye'de siyaset halktan arındırılıyor. Ülkenin kaderi canlı bombalarla, intihar saldırılarıyla şekillendirilmek isteniyor. Bunun böyle devam etmesine, sadece emekçi halkın siyasete müdahalesi son verebilir.

Kıfayetsiz muhterislerin Ortadoğu'yu kan gölüne çevirirken olacakları hesaplamadığını sanmayalım. Sanmayalım ki bu kanlı saldırıları yapanları tanımıyorlar. Bunlar, onların himaye ettikleri, silahlandırıp komşu ülkelere saldırttıkları öz çocukları. Halkımızın kanını dökenler, hani eski Başbakan'ın dediği gibi, onların "öfkeli çocukları."

Halkımız dökülen timsah gözyaşlarına aldanmamalıdır.

Aldanmamalıdır, çünkü iktidar sahipleri emekçi halkın başına gelen felaketleri tarihin hiçbir döneminde zerre umursamamışlardır.

Çünkü çok iyi biliyorlar ki oturdukları sırça köşklerde patlamıyor canlı bombalar.

Çünkü çok iyi biliyorlar ki bomba yüklü araçlar sarayların bahçesine değil gariban erlerin nöbet tuttuğu asker kulübelerine, iş çıkışı otobüs bekleyen emekçilere dalıyor.

Çünkü silahlandırdıkları dinci katillerin attığı roketler etrafı duvarlarla çevrili zengin gettolarına değil Kilis'in yoksul mahallelerine düşüyor.

Bu saldırıların arkasından hangi örgütün, ülkenin, gizli servisin çıktığının bir önemi yok. Bu katliamların arkasında kahrolası sermaye düzeni ve patronlar adına onu yöneten iktidar var.

Bu düzen değişmeden ülkenin kaderi de değişmeyecektir.

10 Ekim 2016

KOMÜNİST PARTİ

Sayın muhbir vatandaşlar...

ORHAN AYDIN YOLDAŞIMIZIN SOL PORTAL'DA BU HAFTA YAYINLANAN YAZISINI OKURLARIMIZLA PAYLAŞMAK İSTEDİK. YAZIYI BİR "KÖŞE YAZISI" OLARAK DEĞİL DE BİR "EYLEM HABERİ" OLARAK OKUMANIZI RİCA EDİYORUZ. HABER DEĞERİ TAŞIDIĞI KADAR MÜCADELEMİZ İÇİN İLHAM VERİCİ OLDUĞUNU EKLEYELİM.

15 Temmuz sonrası yurdun dört bir yanında her gece sokağa çıkıp, tekbir sesleriyle meydanları doldurarak, hamasi nutuklar eşliğinde nohut-pilav-ayranı midelerine indirerek, bedava otobüslerle evlerine dönüp huşu içinde yataklarına gömülenlerin yaşanan günlerden memnun olup olmadığı umurumda değil. İnsanın akıl ayarlarıyla oynanıyor muş, adam acımasızca önüne geleni ezip geçiyor amacına ulaşmak için ne gerekirse onu yapıyor muş ve bu yurttaşların bir kısmı da kurunun yanında yanan yaş misali yakılmışmış falan filan.

Bana ne, akıllı olsunlar oynatmasınlar ayarlarıyla, diyeceğim ama diyemiyorum.

Büyükçe çoğunluğu denize düşmüş ama halen yılan sarılıyor olsalar da bir bölümü titrek dilleri ve ağlak gözleriyle çaresizce kıvranıyorlar.

Şu kapı komşum şalvarlı İsmet'in karısı Nebahat hanım mesela, her gün kapımı çalıyor.

-Allah rızası için yardım edin, sizin tanıdığınız çoktur, beyimin hiçbir suçu yok, o namazında niyazında, işinde gücünde, ekmeğinin peşinde biridir, anlamaz bu işlerden.

-Yok, hiç öyle değil, kocan bu işlerden bal gibi anlıyor, benim de o grup içinde tanıdığım filan yok.

Gönderdim, ağlaya sızlaya, yalvar yakar yürüdü gitti.

Ertesi gün sabahın köründe kapım çaldı açtım, yine Nebahat hanım.

-Öğrendim olup biteni, ihbar etmişler benim kocamı.

-Kim ihbar etmiş, ne diye?

-Fetöcü diye ihbar etmiş, İmamın karısı.

-Nasıl yani senin alt komşun değil mi onlar?

-He

-E..git başvur emniyete, ya da valiliğe, de ki böyleyken böyle.

-Yol iz bilmem ki nasıl giderim, hem korkarım.

-Korkmak mı, sen mi? Nasıl oluyor bu korkmak bahsi Nebahat hanım hatırla, her gece elinde bayrak kocanla sokağa çıkıp 'haydi Taksime gidiyoruz, millet durmayın evlerinizde' diye bağırın sen değil miydin, şimdi neden korkuyorsun?

-Diyordum ama..

-Benim için bile 'darbeci bu artist' diye dedikodu yapmışsın, bakkalın çırağı söyledi, öyle tepeden tırnağa siyah giyince, ele bayrağı alıp iki

kelime edince olmuyor bu işler değil mi?

-Yardım et... Allah rızası için.

-Tamam, sen git ben bir dilekçe filan yazmaya çalışayım. Nereye yazılacağını da bilmiyorum ama bakarım bir çaresine.

Sorup soruşturuyorum Valilik makamına diye Nebahat hanımın ağzından bir dilekçe yazıyorum. 'Asılsızdır, çekememezliğin kurbanıdır, ihbarcımız alt kat komşumuzdur' filan diye bir dilekçe.

Çağırıyorum, okuyorum, imzala diyorum.

-İmzam yok, parmak basayım.

-Valiliğe verirken yap o işi. Maşallah okuma-yazman yok ama AKP ve Tayyip deyince bin araba lafın var, nasıl oluyor bu iş?

Susuyor, teşekkür bile etmeden çıkıp gidiyor.

Ertesi gün yine kapım çalıyor.

-Bizimkinin nerede olduğunu bilmiyor Valilik ama dilekçeyi aldılar, yardım etsen bulsak kocamı.

-Valiliğin bilmediğini ben nereden bileyim Nebahat Hanım, RTE'ye gidin.

Ağlamaklı oluyor.

On gündür ses yok.

Bakkalın çırağına soruyorum.

-Silivri'ye götürmüşler İsmet'i,

karısı da onu görmeye gitti, yok ortalarda.

İmamı ve karısını soruyorum.

-Fırıncı Naci ağabeyin büyük oğlunu, aşağı mahalledeki çamaşırcıyı da o ihbar etmiş.

-Biriniz

de bu imamı ve karısını ihbar edin de kurtulun bu işten yoksa bütün mahalle yakında içerde olacak.

-Adam AKP'li ağabey ne isterse yaptırıyor, uğraşmaz onunla.

Gülüyorum.

Aklıma 12 Mart'ın hemen sonrası Başar Sabuncu tarafından yazılan 'Sayın Muhbir Vatandaşlar' adlı oyun düşüyor.

Bir apartman dairesinde yaşayan 4 kişilik bir aile, kendilerini kurtarmak için mahallenin yarısını ihbar ederler ama içeri tıklaktan kurtulamazlar.

Nebahat hanımdan ve şalvarlı İsmet'ten ses yok.

Ortada iki çocuk, yaşları 12 ve 13.

Bakkala aldıkları ekmekleri deftere yazdıkları görün, suskunluk ve kimsesizlik ve çaresizlik gözlerinde ağır bir yük.

Sormadım, sormadım. Aynı gün imamla karşılaştım, başında takkesi, üstünde kaftanı, salına salına geliyor.

-İmam efendi, sen kaç senedir bu camidesin.

-Üç.

-Üç senedir buradasın ve utanmadan komşularını ihbar ediyorsun.

-İhbar etmiyorum, devletime yardım ediyorum.

-Devlet senin devletin öyle mi?

Susuyor.

-Çalanı, çırpanı, memleketi soyanı, talan edeni, insanları sokak ortasında evlerinde katledeni görmüyor, tacizlere, tecavüzlere susuyorsun, yetmiyormuş gibi partine yaranmak için komşularını ihbar ediyorsun.

Susuyor, yürüyüp gitmek istiyor ama ben sesimi yükselttiğim için başımıza toplanan mahallenin gençleri ve esnaf önünü kesiyor, şaşıyor.

Pastacı Kemal sözünü esirgemiyor.

-İnsanoğlu dediğin çiğ süt emmiştir, seninki mikropluymuş be imam efendi.

Yol veriyoruz, koşar adımlarla ardına bakmadan uzaklaşıyor.

Şimdi siz bu yazılanları 'kurgu' filan diye adlandırabilirsiniz belki ama satırı satırına doğru.

Dün öğrendim; imam atama istemiş, Üsküdar'da bir camiye gidiyor. İsmet'ten ve diğerlerinden haber yok ama mahalleli neredeyse bayram ediyor.

■ Orhan Aydın

Sokak dediğin hayat

SOKAK FABRİKADIR, MAHALLEDİR, OKULDUR, ÜNİVERSİTEDİR, BANKADIR, BANKACILIK ÜSSÜ, PLAZA, ATÖLYE, HİPERMARKETTİR. VE BU TANIMIYLA SOKAK SİYASALDIR. SINIF MÜCADELESİNİN OLDUĞU GİBİ, SINIF SİYASETİNİN DE ODAĞI İŞTE BU SOKAKTIR. VE BÜYÜK SİYASET DE, MECLİS KORİDORLARINDA DEĞİL, SON TAHLİLDE İŞTE BU SOKAKTA HAYAT BULUR.

Haziran Direnişi'nin ardından "sokak" ve "mücadelelerin sokaklara taşınması" sol siyasi literatürde ve tartışmalarda önem kazandı. Aslında "sokak" konusunu önemli bir siyasal eksen haline getiren direnişin sönümlendiği noktada ortaya çıkan karşıtıydı.

"Seçim sandığı" Haziran Direnişi'nden çok önce, ülke siyasetinde ve toplumsal mücadele alanında kurulduğu tahtından indirilmişti.

Meclisteki partilerin, Başbakan'ın, bakanların yok saydığı, "muhatap bile almadığını" ilan ettiği dinamikler ülkedeki siyasi nabza şekil verebildiklerini gösterdi.

TEKEL işçileri, ekmeleleriyle oynanan bir "vatandaş grubu" olarak otobüslere binip geldikleri başkentte, hükümete arz eden değil, halkla buluşan bir emekçi hareketi oluverdi.

"Milli irade" kabloları çekmeye kalktığında sokaklara internet eylemleri aktı.

Liseliler, hesap sordu. İtiraz dilekçeleri ile değil, sokağa dökülerek.

DİRENİŞ SOKAKTAN NASIL ÇEKİLDİ?

Haziran Direnişi bu patikadan çıkmıştı, aynı patikadan geri indirildi.

2014 Yerel Seçimleri'nde piyasaya çıkan "sandıkta geriletme" hikayeleri, Ağustos'a "Ekmeledin fırsatı" ile, 2015 Haziranı'na bağlamalarla, özlenen ittifaklarla, sokak sandık diyalektiği halüsinasyonları ile taşındı.

Hikâyeyi uzatmayalım. Bazı fotoğrafları hatırlatalım.

Sokak sadece sokak eylemi değildir. Bir ara bunu öğrendik. Sokakları TOMAlara terk etmek, yasaklanan eylemlerden geri basmamak... Bunların her türlü akıl yürütmeyi gereksizleştirirdiği bir psikolojik direniş evre-

sinden çıkıldı ve buraya gelindi.

Sonra; sokakları gericiliğe terk etmeyeceksek, bunu ancak güçlü çıkışlarla, anlamlı güç gösterileri ile yapabiliriz, bunu öğrendik. Kararlılık gösterisinin sayısal ölçütü olmayacağı belirlenmesinden, düzenin güç gösterilerine zemin hazırlayan zayıf ve ezdiren eylemlerden kaçınma fikrine gelindi.

Kent meydanlarını doldurmak, gericiliğe terk etmemek kadar mahalleyi, yaşam alanlarını direniş mevzii haline getirmek de önemli. Buralara da gelindi.

Öyle ya da böyle "sokak" kelimesinin cazibesi hiç ortadan kalkmadı. Bu cezbelenenin çocukça bir saplantı haline gelmemesi için bulunan formüllerse daha çok sokağın tanımı ile oynamaya dayanıyordu.

FETİŞLER VE ZORUNLULUKLAR

Yukarda özetlediğim fotoğraflardaki tüm bilinç evreleri aslında geçerli, doğrulanmış değerlendirmeleri esas alıyor.

Kararlılık göstermek gereken anlarda, bazen sayı değil varlık/yokluk önem taşır.

Kararlılık gösterisi başka bazı durumlarda kitlesel heyecanın, direnç eğiliminin fiziki zora kırıldığı bir rezalete de dönüşebilir.

İkililerin her biri de, aslında pekâlâ geçerlidir.

Tüm bu hikâyede unutulmuş iki şey var. Önce "zaten var" denilerek geçirilen, giderek "olsa ne olur, olmasa ne olur"a ulaşılan iki şey: Örgüt ve ideoloji.

Örgütlülüğü güçlendirme ve örgütlü bir biçimde tasarlanıp hayata geçirilme boyutları unutulduğunda sokak da, eylem de kolaylıkla bir sabun köpüğüne dönüşebilir.

Belirli bir fikrinsel sürekliliği, bir toplumsal hedefi ve giderek bir siyasal programı temsil etmediğinde de...

Bu söylenenlerin otomatik olarak daha pratik ve daha yerel olan karşısında daha teorik ve daha bütüne dair olanı temsil ettiği düşünülmesin.

Tersine...

Aslında sokak bir romantizm alanı, bir fetiş olmaktan çıkıp, gerçek, soluk alıp veren, yaşayan bir şey haline geldiği ölçüde örgütlülük de ideolojik temel de bir zorunluluk olarak ortaya çıkıyor.

Güncel duruma dönerek bunu biraz açacağız.

Şimdilik tespiti tekrarlayalım: Örgütlülüğün güçlendirilip kalıcılaştırılması ve belirli bir

dünya görüşünün güçlendirilmesi, eylem ve sokak için iki önemli ölçüttür. Bunlar yoksa eylem etkili değildir, sokak varlığı kalıcı değildir. Bu birinci nokta.

BÜYÜK SİYASET MESELESİ

Sokak, sandık vs. konularında söylenenlerin ima ettiği bir şey var: Sokak son tahlilde tekil olana, belirli bir spesifik konuya ilişkindir. Sandıkta ise büyük siyaset bağlanır. "Gerici partinin hükümet olması ya da olmaması, zorunlu din dersinin anayasadan çıkartılıp çıkartılmayacağı, Kürt

kavgasının olduğu yerdir

sorununda çözüm mü savaş mı istendiği vs. Bunlar büyük siyaset alanını tarif eder.” Sandık'ın tekelinde değildir elbette.

Burada işin “sandık” kısmını bir kenara koyalım. Kabaca, büyük siyasetin mecliste yapılan konuşmalardan, basın açıklamalarından, anayasadan, siyasal bildiri ve protestolardan geçtiğini, sokaktan geçenin ise aranan haklar, korunan ağaçlar, güvenceye kavuşturulan taşeron işletmeler vs. olduğu söylenmektedir.

Buna sınıf ve siyaset ikilemi de eklenebilir. “Büyük siyaset tanımı gereği burjuva siyasetidir, sınıf mücadelesi ise burjuva siyasetinin yapay ve sanal gündemleri ile değil sınıfların gerçek sosyal-ekonomik çatışmaları ile belirlenir.” Böyle de denilebilmektedir.

Bunlar yanlıştır.

Zorunlu din dersine karşı dilekçe veren, milli eğitimin yo-

bazları ile kavga veren bir öğrenci annesi bu ikilemler sisteminde tanımlanamayacaktır!

Oysa o, sokaktadır ve dibine kadar büyük siyasetin gündemine müdahale etmektedir.

Sırtını burjuva hükümetlerine dayayarak sömürü ve vurgunda sınır tanımayan patron, yatları, malikâneleri, Ferrarileri ile sadece mürekkebine dokunabildiğimiz gazete sayfalarında. Uzaktadır. Vurgunları ve hükümet partileriyle ilişkileri büyük siyasetin konusudur... Diye düşünürüz.

Milyonluk cipleriyle ailecek fabrikanın otoparkına park ettiklerinde... Cipleriyle, skandallarıyla, aşırı zenginlikleri ve vurgunlarıyla, üç aydır ücretini alamayan işçinin elinin uzanacağı yerdedir. Yumruk mesafesinde!

Üç aydır ücretini alamayan işçi, direnişe geçtiği fabrikanın önündeki çadıra doğru sürülür.

Patronların amacı direnişi sokağa dökmek değil, sokağın dışına itmektir. Fabrikanın önündeki çadıra, karda kışta direnmeyi sürdüren işçi de diktiği çadırı sağlamaştırmayı değil, fabrikanın içine tekrar girmeyi, dışına itildiği sokağa tekrar egemen olmayı ister.

Bu son örneği biraz kurcalayayım ki, kaş yapalım derken göz çıkartmayalım.

Fabrika önünde açılan direniş çadırları, içerde süren sınıf mücadelesinin yeni bir evresidir elbette. Bir kararlılık gösterisi olduğu ise tartışılmaz.

Ama sınıf mücadelesini kitaplardan ve internet “kupürlerinden” değil de içinde yaşayarak öğrenen herkes çok iyi bilir ki, bu direniş çadırları direnişi fabrikanın dışında görünür kılmak için değil, fabrikanın içindekilerde diri tutmak için kurulur. Çadırın önünden geçen belediye otobüslerinden görünen “Direnişimizin 129. günü” pankartı otobüsün içindekiler için belki sadece umut kırıcıdır. Servisten inip turnikeye giren işçi içinse bir hatırlatmadır, bir hesaplamadır, bir iç kavgadır.

YAŞAMAK ÖRGÜTLENMEKTİR

Burada ikinci tespitimizi tekrarlayalım: Sokak, örgütlenilen, ekme kavgası verilen, konuşulan, yazılan, düşüncenin, duygunun, tavrın alınıp verildiği mekânlardır. Bu mekânları unutan ya da marjinalize eden sokağı marjinalize eder. Ve bu mekânlar, yani yaşam alanlarımız, alabildiğine politiktir. Politik mücadelenin, “büyük siyasetin” dışarda bırakılarak girileceği yerler değildir. Esasen bu mekânları “sokağın” dışında görenler bu mekânlardan uzak da durmazlar. Nasıl dursunlar, onlar da bu mekânlarda yaşarlar! Yaptıkları “sokağı” bıraktıkları siyaseti, içeriye sokmamaktır.

İki belirlememizi birleştirelim. Eylemde örgütlülüğü küçümseyen, yaşamı küçümseyen, bir basın açıklamasının ya da mitingin sıkıştırıldığı bir kısa aralıksa, burada hayat yoktur. Suni teneffüs vardır.

Bu mantık, bir mitingin örgütlenmesi sırasında ulaşılan

yüzbinlerce insanı değil, miting alanında saydığı kelleleri önemser. Kelleler az geldiğinde “atraksiyon” peşine düşer.

Örgütlülük, mücadelenin yaşamdaki sürekliliğidir. Her türlü örgütlülüğün söz ediyoruz. Elbette bağlandığı yer siyasal örgütlülük olarak.

İdeoloji, insanların yaşama bakışlarını, dünya görüşlerini değiştirme mücadelesi, eylemin sonucu ya da eklendiği bütün değil bizzat varlık nedenidir.

Şimdi son nokta...

Bugün.

Umutsuzluğu, karamsarlığı, miskinliği, bezginliği ve hareketsizliği kıracak olan formül de buradan çıkıyor.

“Erdoğan, gitti gitti geldi. Şimdi daha büyük bir karanlığa gömüldük.

“Başkanlıktan vazgeçecek sandık, vazgeçmedi! Taksim mitingiyle ona dur dediğini sandığımız Kılıçdaroğlu, Yenikapı ruhuyla halkayı kendi burnuna taktı. Erdoğan, milli mutabakat, uzlaşma, birlik diye başlayıp yine aynı yere gelebildi.

“Ve olmadı, olamıyor işte!”

Bu ruh halini kıracak olan, burada pompalanan karamsarlığı gömecek olan, büyük siyasetin taşlarını yerinden oynatmak değil. CHP şöyle değil böyle yapsa, HDP ile CHP şöyle böyle etseler... Anahtar burada değil. Anahtarın açacağı kilit bile bu değil.

Yaşamın kendisine, sınıf mücadelesinin ekranda değil hayatta olduğu yere bakmak gerek.

Şalvarlı gerici ile çarşafı karısının komşularının burnuna halka takıp takamadığına bakmak gerek. Kılıçdaroğlu'nun burnundaki halkayı bir kenara koyup.

Mustafa Koç'un “aman ne büyük bir modern Türk büyüğü” olduğu konusunda isteyen istediği hayali görsün. Tofaş'ın, Yapı Kredi'nin, TÜPRAŞ'ın, Koç'un TÜPRAŞ'ı alabilsin diye Özilhan'a sattığı Migros'un işçileri gerçektir.

Sokak gerçekse, işte bu gerçeğin içindedir.

Bu gerçeği siyasetin dışına düşürmek, tekilleştirip, atomize etmek, sokağı da sınıf mücadelesine de ihanettir.

■ Mehmet Kuzulugil

Fotoğraf: Diren Düzgün

Sermaye gericiliği ile göğüs göğüse mücadele

KOMÜNİST PARTİ, GEÇTİĞİMİZ HAFTA ÇIKARDIĞI 'İŞÇİ GAZETESİ'Nİ, BÜYÜK SERMAYENİN VE ONUNLA BİTİŞMİŞ GERİCİLİĞİN KOÇBAŞI HOLDİNGLERİ HEDEF ALAN EKLERLE TAÇLANDIRDI. FABRİKA ÖNLERİNDE, PLAZALARIN DIŞINDA VE İÇİNDE, SERVİS DURAKLARINDA, METRO İSTASYONLARINDA YAYGINLAŞTIRILAN BU BİLDİRİ-GAZETE MÜCADELENİN OLDUĞU KADAR ÖRGÜTLENMENİN DE HEDEFLERİNİ GÖSTERİYOR.

Bu gerici sömürü düzenini değiştirmeye çalışanlar, onunla dişe diş bir mücadeleye atılanlar açısından bir gazete ne işe yarar? Soru, en azından Lenin'den beri, yeni değil elbette. Ancak aradan da çok sular aktı. Hele ki herkesin kendi medyasını yarattığı bir dönemde o kadar emek harcıyıp, masraf edip bir basılı yayın çıkarmaya çalışmanın bir anlamı var mı gerçekten?

Tabii burada bir diğer soru devreye giriyor: Eğer bir gazetenin amacını en sade haliyle "bilgi vermek" olarak ifade edecek olursak, bilgi ne işe yarar ki... Hem de değişen koşullara bakarak, düzen güçlerinin eskiden olduğu gibi bilgiyi tekellerinde tutmak yerine, bombardıman halinde, hiçbir sistematik göznetmeden üzerimi-

ze boca ettiği bir dönemde.

NEYDİK, NE OLDUK?

Bu sorulara birazdan tekrar dönmek üzere son birkaç yılda Türkiye siyasetinin rengini değiştirenin ne olduğuna bir bakmamız lazım.

AKP'nin 1. Cumhuriyeti çözme yıllarında düzenin burjuvazinin ilerici döneminden miras aldığı kimi alanları boşlukta bırakmasının, bu değerlerin taşıyıcısı toplumsal kesimlerde açığa çıkardığı enerji uzunca bir süre Türkiye'deki fay hatlarını tarif etti bize: laiklik, yurtseverlik, antiemperyalizm... O dönem boyunca bizler bu fay hatlarına artık bu değerleri burjuvazinin taşıyamayacağını, ancak işçi sınıfının bu değerleri temsil edebileceğini söyleyerek müdahale ettik.

Bu süreçte sosyalistler, bu toplumsal kesimlerle gerçek bir kavga arkadaşlığını da tesis etti, elinden geleni yaptı. Yaptı ama çok büyük bir kavgaya biraz da hazırlıksız yakalandığından karşı devrim sürecini püskürtmeyi başaramadı. Yine bu geniş toplumsal kesimlerle kurulan ilişki siper arkadaşlığını aşarak önderlik pozisyonuna geçemedi.

Bizim cephemizden bunu aşmanın anahtarı çok önceden tanımlanmış durumda; sınıf partisinin işçileri örgütlemenin ötesinde işçi sınıfı içindeki örgütlülüğünü yükseltmesi, sadece bir sosyoekonomik kategori olarak değil, bir siyasal-toplumsal kimlik olarak işçi sınıfının gerçek örgütsel temsilini kazanması.

Siyaset sizin hazır olmanızı beklemez ve hiçbir tarihsel dene-

yim arkasında bir miras bırakmadan yok olup gitmez. Bu süreç görünen eksikleriyle birlikte çok önemli kazanımlarla da yaşanmış oldu: Sosyalist hareket bir daha geri çekilemeyeceği bir siyaset düzlemine taşındı, liberal saldırıya teslim olunmadı ve 80 darbesi sonrası solun gündeminden çıkan yukarıda andığımız ilerici değerler artık sosyalist hareketin kimliğine kazılı.

KARAMSARLIK NEREDEN GELİYOR?

Düzen siyasetinde son birkaç yılda yaşanan süreç artık karşı devrim sürecinin, tüm uzatmalarıyla birlikte sona erdiğini gösteriyor. Bu tahlil en azından 2010'dan beri 1. Cumhuriyet'in çözüldüğünü söyleyen bizler için yepyeni bir durumu anlatmı-

çöken Yenikapı ruhunu kaldırıp atması çok kolay değil.

Şimdi tablo biraz daha açık hale geliyor.

Sahipsiz kalmış geniş emekçi yığınları, yıkılan ama yerine de bir yenisinin konulmadığı bir düzen, paramparça olmuş ve herkesin tuttuğu yeri yönettiği bir devlet mekanizması, hâlâ macera peşinde koşan paranoya konusunda zirveye ulaşmış bir iktidar, OHAL'i de fırsat bilerek sermayeye hizmet konusunda gemi azıya almış siyasetçiler...

Türkiye'de solun gözünü dikeceği yer burasıdır:

Günlük siyasetin kaosuna verimli bir mesafe koymayı başaran, onun gelgitlerine karşı bir bağımsızlığı kazanmış, inatçı ve sabırlı bir sınıf örgütlenmesi.

danlara da buradan yola çıkılarak gelinmelidir. Bu sağlam temellere dayanmayan, gerçek bir örgütlülüğü temsil etmeyen her türlü heyecan arayışının karşılığının olmadığı artık yeterince açık olsa gerek.

Başta dönelim ve gazete ne işe yarar sorusunun yanıtını artık verelim. Çıkardığımız işçi gazetesi işte bu mücadelenin en verimli aracı olacak. Bu gazete hedefi vurduğu sürece anlamlı, fabrikaların önünde, mahallelerin içinde dağıtıldığında, alıp okuyana dokunulduğunda gerçek olacak.

Bilgi harekete geçirmez, ama o bilgiyi mücadele eden bir dost eli uzattığında iş değişir. Şimdi bunu yapacağız.

■ Volkan Algan

Sırf bu verimli mesafe bile, ülkedeki çıkıksız siyasi kaostan bunalanlar için çekici bir alan yaratacaktır.

Sadeleşmek ve odaklanmak...

Bu kaos ancak sınıf siyasetinin sadeliğiyle çözülebilir. Mücadele dostlar alışverişte görsün etkinliklerinden, sosyal medya parlatmalarından, "çok iyi" siyasi tahlillerden işyerlerine, mahallelere kaydığında kazanma yoluna gireceğiz demektir.

Mey-

yor. Ama şiddeti gittikçe artan Türkiye'deki gelişmelerin, darbe denemesiyle birlikte zirveye ulaşan olayların, daha önce kendinde mücadele enerjisi bulan, bu gidişatın bir şekilde sona ereceğini düşünenlerde büyük bir karamsarlığa neden olduğu anlaşılıyor.

Anlaşılır bir durum, çünkü bahsettiğimiz dönemde bizimle siper arkadaşlığı yapan toplumsal kesimlerin bir gözü hep düzen içi çözümlerdeydi. Ve aslında enerjisini de buradan alıyordu. Bu böyle gitmeyecekti, birileri buna dur diyecekti, bir şekilde bu süreç sona erecekti, bizler de iyi insanlardık... Sosyalist sol ve Türkiye halkı arasındaki mesafenin bu dönemde kısaldığını söyleyebiliriz.

Şimdiki karamsarlığın nedeni

de bir gözü hep içeriye bakanların artık bu düzen içi çözümlerden umudu tamamen kesmesi ve temel motivasyonlarını yitirmeleri. Buna üzülecek değiliz. Ancak bunun kendi başına bir devrimci enerji ortaya çıkarmayacağını da biliyoruz. Aksine karamsarlığın şiddeti artıyor.

Diğer taraftan darbe denemesinin ardından siyasette yaşanan alt üst oluş, düzen siyasetinde oluşan muhalefet boşluğunun kolay kolay doldurulamayacağını da gösteriyor. Muhalefetin üzerine

Asgari ücret aldatmacası sürüyor

AKP'NİN SEÇİM VAADI OLAN ASGARİ ÜCRETİN 1.300 TL'YE ÇIKARILMASI KONUSUNDA ATILAN ADIMLAR, SERMAYE YANLISI BU HÜKÜMETİN EMEKÇİLERE VADEDEBİLECEĞİ HİÇBİR ŞEYİN OLMADIĞINI GÖZLER ÖNÜNE SERİYOR.

Ülkemizde asgari ücret tartışması gündemden hiç düşmüyor. OHAL döneminde ise tartışmalar bir kez daha alevlendi. Malum AKP hükümetinin, bin türlü ufak hesapla 1.300 TL'ye çıkardığı asgari ücrette Ekim ayından itibaren yeniden 1.300 TL'nin altına düşülecekti!

Ekim ayı yaklaşırken hükümet asgari ücrete yeni bir yama yaparak 1.300 TL'nin altına düşmesini engelledi. Ama bu düzenlemede dahi, patronlara şirin görünmeyi ve onlara da teşvik vermek görüntüsü oluşturmayı ihmal etmediler. Dahası aslında bir teşvik de vermiş oldular.

Maliye Bakanı Naci Ağbal, Koçaeli Sanayi Odası Eylül Ayı Meclis Toplantısı'nda asgari ücrette yeni vergi düzenlemesi yapıldığını ve asgari ücretlinin eline geçen aylık ücretin 1.300 TL'nin altına düşmeyeceğini belirtti.

ASGARİ ÜCRET ZATEN 1.300 TL'YE ÇIKMAMIŞTI

Ülkemizde asgari ücretin düzeyi, geçtiğimiz yıl hep Asgari Ge-

çim İndirimi (AGİ) dahil telaffuz edildi. Hükümetin "işçinin eline 1.300 TL geçecek" söylemi de bu durumla paraleldi. AGİ, ücretlilerin bakmakla yükümlü olduğu kişileri gözeterek ödediği gelir vergisinin yine devlet tarafından işçiye bir kısmının geri verilmesini ifade ediyor.

Yani hükümet, 2016 için geçerli olacak asgari ücreti de aslında 1.300 TL'ye çıkarmamıştı. 2016 yılında 123,53 TL olarak hesaplanan AGİ çıkarıldığında, belirlenen asgari ücret aslında 1.177 TL idi.

ASGARİ ÜCRETLEDEN VERGİ ALMAYA DEVAM

Asgari ücret hamlesi bir göz boyamadan ibaret olan hükümetin bu uygulaması, asgari ücrette gelir vergisi kesinti dilimlerini değiştirmemesi nedeniyle bu yılın Ekim ayında işçinin eline 1.300 TL'nin altında bir ücret geçmesine neden olacaktı.

AGİ hariç tutulduğunda işçinin ücreti 1104,7 TL'ye gerileyecekti. AGİ dahil ücret ise 1.300 TL'nin 70 TL altına düşecekti.

Hükümet şimdi, asgari ücreti vergi dışı bırakmak gibi radikal bir karar almak yerine bir yama yapmayı tercih etti. Ücreti 1.300 TL'nin altına düşenler için yeni bir AGİ hesaplanarak bu çalışanların 1.300 TL alması sağlanacak.

Ancak bu düzenlemeden 1.300 TL'nin biraz üzerinde ücret alan milyonlar yararlanamayacak. Onlar, daha yüksek kademeden gelir vergisi ödemeye devam edecekler ve ellerine geçen ücretlerinde bir azalma görecekler.

HÜKÜMET PATRONLARI DÜŞÜNÜYOR

Hatırlanacaktır, asgari ücretin arttırılmasına tepki gösteren patronlara hükümet büyük bir teşvik ve destek paketi açıklamıştı. Patronlara verilecek bu desteğin Hazine'ye yıllık toplam yükünün 11 milyar 437 milyon TL'ye ulaşacağı hesaplanmıştı.

Hazine'nin yani devletin karşılayacağı bu yük, kamu kaynaklarının kullanılması sonucu patronlara aktarılacağından aslında halka ait bir kaynağın harcanması anlamına geliyordu.

Yani asgari ücretliye kaşıkla verilen dolaylı olarak kepçeyle geri alınıyordu.

Bakan Ağbal, asgari ücretle ilgili son düzenlemeye ilişkin bilgi verirken bu adımda da patronları gördüklerini açık bir biçimde belirtmekten çekinmedi: "... [Bu düzenlemeyle] işverenlerin vergi dairesine çalışanlardan dolayı ödeyeceği vergi bu kadar azalacak. Yani bu yerine göre işverenin de yararlanacağı bir teşvik olacak, yerine göre çalışanın da yararlanacağı bir teşvik olacak."

Ülkemizde devletin resmi kurumu TÜİK tarafından hesaplanan asgari geçim düzeyi, sendikaların hesapladığı açlık ve yoksulluk sınırı ortadayken asgari ücretliye "1.300 TL'yle geçin" demek patronları kollamaktan başka bir anlama gelmiyor. Çünkü asgari ücretin düzeyi, sadece asgari ücretle çalışanları değil ücretli tüm emekçi kesimleri ilgilendiriyor, onların ücretlerinin hesaplanmasında da baz oluşturuyor. Patronlarla hükümetin ortak mottosu belli; "Ücret asgari, sömürü azami..."

KEMAL OKUYAN

1914'ten 2016'ya mi

Yıl 1914, Birinci Dünya Savaşı'nın artık eli kulağındaydı. Davul zurnayla yaklaşırken emperyalistler arasındaki hesaplaşma, bir Yugoslav miliyetçisi kurşun sıkıverdi Avusturya Arşidükü Ferdinand'a, hızlandırmak için adeta tarihi.

Siklet merkezi Avrupa'ydı neredeyse kaçınılmaz hale gelen savaşın ve o Avrupa'da savaşı durdurabilecek tek güç işçi sınıfıydı.

İşçi sınıfı hareketinin merkezi aynı zamanda yükselen emperyalist ülke olan Almanya'ydı. Milyonlarca oyu, milyonu aşkın üyesi, binlerce yayın organıyla "devlet" gibi partiydi Sosyal Demokrat Parti. Henüz komünistler sosyal demokrat gelenekten kopmamıştı, Marksizm her yerde kendini sosyal demokrat partiler içinde ifade etmekteydi.

Savaşın, İkinci Enternasyonal'de örgütlenen uluslararası işçi hareketi tarafından durdurulabileceğine dair bir inancı vardı birçok kişinin. Karşıt bloklarda yer alacakları kesin olan iki komşu ülke Almanya ve Fransa aynı zamanda işçi hareketinde de başı çekmekteydi. Tamam, Almanlar baskındı, hareketi domine ediyordu ama iki ülkede işçi örgütlerinin toplam hacmi insanlığa umut verecek ölçüde kabarıktı. Hem savaş tamamları daha güçlü çalmaya başladığından beri Alman ve Fransız sosyal demokratları birbirlerini ziyaret ediyor, mitinglerde kol kola girip yumruklarını sıkıyor, "kardeşlerimize kurşun sıkılmayacağız" diye haykırıyordu.

Oysa Alman partisinin yıllar önce sömürgeciliği mazur gösterecek "teori"ler geliştirdiği, kendi geleceğini Alman devletinin yükselişine bağladığı, işçi sınıfının elde ettiği haklarla Almanya ekonomisinin yeni kaynakları yutması arasındaki ilişkiyi kısmen doğru ama ahlaksızca kurduğu ve devrimci bir partiden çok sermaye düzenine soldan akıl

veren hormonlanmış bir lobiye dönüştüğü unutuluyordu. Diğerlerinin de bir farkı yoktu.

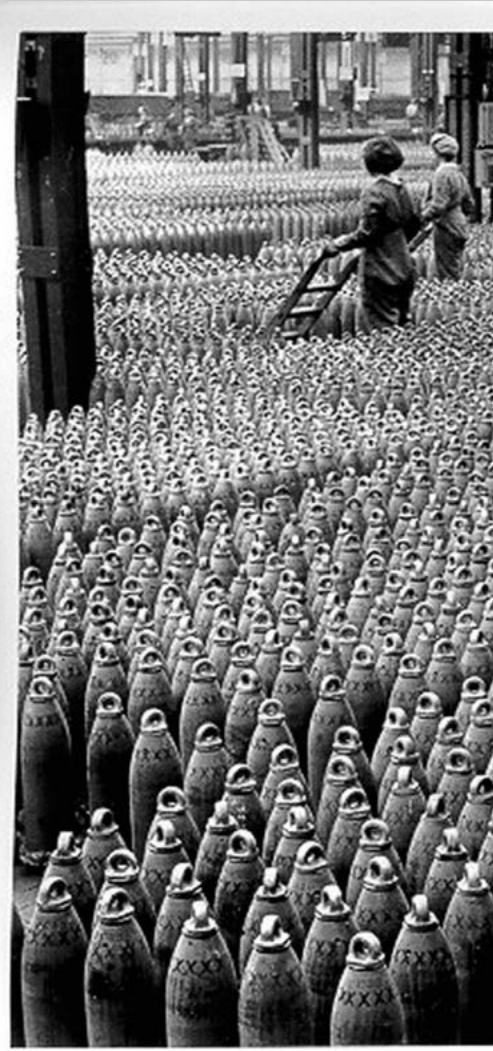
"Devlet" gibi partilerin yöneticileri birbirlerine kurşun sıkmadıklarında imtiyazlarını, parlamentodaki itibarlı yerlerini kaybedeceklerini hissettiler. Önemli bölümü işçi kökenliydi, işyerlerinden koparılıp sendika ya da parti ofislerine tıklımlı, profesyonelliğe mahkum edilmiş, yürekleri nasır beyinleri yağ bağlamıştı. Parlamentolardan şakır şakır savaş yanlısı kararlar çıktı. Meclislerin sağında eller "kutsal değerler" adına, solunda "özgürlükler" adına kalkıyordu. Patronla işçi "vatan" için birleşmişti. Alman işçisi "vatan" için Fransız işçisine, Fransız işçisi "vatan" için Alman işçisine kurşun sıkacaktı!

Sıkıldılar. Yüz bin yüz bin öldüler. Bu katliama seyirci kalmayan bir avuç devrimci önce sosyal demokrat partilerden atıldı, sonra zindanlara.

"Milliyetçilik sınıf uzlaşmacılığıdır" deriz her zaman; işte bu gerçeğin en rezili, en pespaye ve en kanlısı 1914'te kendini göstermiş oluyordu. Yurdunu sevmekle, yurtsever olmakla, vatanındaki alçaklara, kan içicilere göz yummak arasındaki ayrımın önemi ilk kez bu kadar açık bir biçimde sergileniyordu.

Alman egemenlerinin hesabı şuydu: Ekonomi kabına sığamıyordu, yeni pazarlar, hammadde kaynakları gerekiyordu; İngiltere ile rekabet için son yıllarda sürekli işgücü maliyetini artıran işçi sınıfının pazarlık gücünü kırmak gerekiyordu; toplumda eşitlikçi düzen arayışını rayından çıkarmak, Almanları tek bir ülkü etrafında birleştirmek gerekiyordu. Savaş göze alınabilirdi.

Alman sosyal demokratları

“İŞÇİ SINIFI İLE SERMAYEYİ ŞU YA DA BU NEDENLE VE ŞU YA DA BU DÜZLEMDE YAN YANA GETİRMEYE ÇALIŞAN HER STRATEJİ, 1914'TE EMPERYALİST PAYLAŞIM SAVAŞINA İŞÇİ SINIFINI DAHİL EDENLERİN TARİHSEL SUÇUNA ORTAK OLACAKTIR. BUGÜN DEMOKRASİ, ÖZGÜRLÜK, LAİKLİK YA DA ULUSAL ÇIKARLAR ADINA EMEK-SERMAYE ÇELİŞKİSİNİN SİNEYE ÇEKİLMESİ GEREKTİĞİNİ DÜŞÜNENLER BİLSİN Kİ, 1914 ALMANYASI YA DA FRANSASI'NDA İŞÇİLERİ PATRONLARIN ORDULARINA ASKER VE DESTEKÇİ YAZANLARIN ARGÜMANLARI DAHA AZ "İNANDIRICI" DEĞİLDİ. ”

hem bu muhakeme tarzını hem kapitalizmin krizinin savaşı nasıl kaçınılmazlaştırdığını bal gibi biliyordu. Ancak bu gerçeğe kafa tutmanın tek yolu olan düzeni yıkma mücadelesi yerine, savaşa yol verdiler. Almanya kazanırsa onlar da kazanacaktı!

Çarlık Rusyası da savaşıyordu. Rus işçisinin bir bölümü, köylülüğün ise neredeyse tamamı, zaferle birlikte çarın sevgili kullarını da ihya edeceğinden emindi. İstanbul gibi büyük bir ganimet de vad edilmişti.

Yoksulların gözü dönmüş, zengin sınıfların küpü dolsun diye birbirlerini katlediyorlardı.

Savaşın hemen başında, işte aynı Rusya'dan o sıralarda pek işitilmeyen bir ses bu

Milliyetçilik ve sınıf gerçeği

NE
DEMİŞTİK?
YURTSEVERLİK,
SEVGİLİ ÜLKEMİZİ
SÖMÜRÜCÜLERDEN,
HIRSIZLARDAN,
PARAZİTLERDEN
TEMİZLEME
İRDESİDİR.

ni yazar!

Bütün bu gerçekleri sıralamanın bugün ne anlamı mı var?

Bunları işçi sınıfı ile sermayeyi şu ya da bu nedenle ve şu ya da bu düzlemde yan yana getirmeye çalışan her stratejinin yuvarıkta özetlediğim tarihsel suçun ortağı olduğunu hatırlatmak için yazıyorum.

Bugün demokrasi, özgürlük, laiklik, ulusal çıkarlar adına emek-sermaye çelişkinin sineye çekilmesi gerektiğini düşünenler bilsin ki, 1914 Almanyası ya da Fransı'nda aynı mantıkla hareket edenlerin argümanları daha az "inandırıcı" değildi. Fransızlar kendi özgürlüklerinin

Alman despotizminin tehdidi altında olduğunu ileri sürdükleri gibi, Osmanlı ve Avusturya-Macaristan'daki halkları da özgürlüğe kavuşturmaktan dem vuruyordu. Almanlar ise gerici

rezaletle açıktan tavır aldı. Lenin polemiklerinde her zaman acımasızdı ama uluslararası işçi hareketindeki ihanet karşısında neredeyse çıldırmıştı. Yalnızca öfkesini değil, entelektüel yeteneklerini tamamen bu ihanete karşı harekete geçirdi. Savaşın nedenlerini sarıh bir biçimde ortaya koydu, sosyal demokrasinin içten içe nasıl çürüdüğünü gösterdi. Emperyalizm kitabını da aslında bu motivasyonla yazdı.

1914 Eylülü'nde mevcut savaşın işçi sınıfının dikkatini içerideki siyasal krizden uzaklaştırdığına, sınıfın birliğini ve onun öncü siyasal örgütlenmesini dağıttığına işaret ederken, savaşın "büyük güçler" arasındaki bir jeopolitik bilek güreşi olarak görülmesini engellemeye çalışıyordu. (Lenin, Bütün Eser-

leri, 21. cilt, sayfa 25).

Evet, emperyalistler birbirleriyle kanlı bir kavgaya tutuşmuştu ama tekeller Almanyada, İtalyada, Fransı'da, İngiltere'de deli gibi kâr etmeye devam ediyordu; grevler vatan-millet adına yasaklanmıştı, ücretler kısılıyordu, kamu kaynakları bu militarist çılgınlığa ayrılmıştı, hemen her sektör kendisini savaş çağına göre ayarlamıştı. Gıda tekelleri cepheye konserve ve çikolata tabletleri, tekstilciler asker kaputu, silah sanayi cephane yağdırıyordu. Finans sermayesine gelince... Bazı kaynaklar, bankaların ölen her bir asker başına 10 bin dolar (dolar daha bir dolarken!) kâr ettiğ-

Rus rejimine karşı uygarlık adına ölüm-kalım savaşına giriştiklerini söylemekteydi.

Herkesin kendi patronunun kışına takılması için makul bir gerekçesi vardı.

"Ama Türkiye bir emperyalist ülke değil" diye itiraz edilebilir.

Emperyalizm tartışmasına burada girmeyeceğim. Ama emperyalistleşme bir eğilim olarak bütün kapitalist ülkelere içkin olduğu gibi Türkiye'deki kapitalistlerin hırsı, kâr tutkusu ve halka düşmanlıkları 1914'teki savaş manyağı tekellerden aşağı değildir.

Dün Kafkasya'da, Balkanlarda, bugün Suriye ve Irak'ta tanık olunan denemelerin, kanlı maceraların her birisi bir yandan başat emperyalist ülkelerin çıkarlarına hizmet ederken diğer yandan Türkiye'de sermaye sınıfının yeni yatırım, pazar ve enerji kaynaklarına dönük ilgisini tatmin ediyordu.

"Bizim patron kazanırsa işçi sınıfı da kazanır" tezi tarih boyunca yalanlanmıştır. Kapitalist sınıfın zenginliklerin küçük bir porsiyonunu emekçiler içinde ufak bir bölmeyi satın almak için kullandığı doğru olmakla birlikte, en zengin ülkelerde bile bu bölmenin refahının kalıcı olduğu görülmemiştir. Ayrıca o küçük azınlığın dışında milyonlarca insan her daim yoksulluğa, işsizliğe, ağır çalışma koşullarına talim etmektedir.

AKP Türkiye'sinde ise büyük tekeller inanılmaz kârlara ulaşmış ama reel ücretler sürekli gerilemiştir. Patronların dolan kasasından işçi sınıfının payına düşen "milli irade"ye saygı gösterme zorunluluğudur. 1914'te milli irade neyse şimdi de odur; milliyetçilik sömürücü sınıfların en etkili silahlarından biridir.

Ne demiştik? Yurtseverlik, sevgili ülkemizi sömürücülerden, hırsızlardan, parazitlerden temizleme iradesidir.

Hükümetten OHAL'de 'SAVAŞ' programı

AKP HÜKÜMETİNİN GEÇTİĞİMİZ HAFTA AÇIKLADIĞI ORTA VADELİ PROGRAM, "OLAĞANÜSTÜ" BİR DÖNEM BEKLENTİSİYLE HAZIRLANIRKEN, EKONOMİDE ÇARKLARIN ALABİLDİĞİNE YAVAŞLADIĞININ ARTIK HÜKÜMET YETKİLİLERİ TARAFINDAN DA TEYİT EDİLDİĞİNİ GÖSTERİYOR. BU OLAĞANÜSTÜ DÖNEMDE İŞÇİ SINIFINA SALDIRI HAMLELERİ İSE PROGRAMIN ANA EKSENİNİ OLUŞTURUYOR.

Geçtiğimiz hafta, Başbakan Binali Yıldırım tarafından 2017-2019 yıllarını kapsayan Orta Vadeli Program (OVP) kamuoyuna açıklandı. Yeni program, bir yıl önce yayınlanandaki 2016 hedeflerinin tutmayacağını ortaya koydu. Üstelik hükümetin ekonomiden umudunu kestiğini ve göstergelerdeki bozulmanın ayyuka çıkacağı yeni bir döneme hazırlandığını gösteriyor. O nedenle, büyük hedefler koymak yerine daha itidalli bir yaklaşım sergilenen programın mevcut halinin hedeflerine dahi ulaşamayacağı kesin.

Hükümetin programı yaparken "olağanüstü" bir dönem ve koşulları varsaydığını da anlayabiliyoruz. Başbakan Yıldırım

bunu "programımızı kısa göre yaptık", "en kötü senaryoyu dik-kate aldık" diyerek ifade etti.

Bilindiği üzere OVP'ler, ekonomiyi etkileyen faktörler göz önünde bulundurularak ekonomide gerçekleşmesi beklenen büyüklükleri ortaya koyan, hükümetin ekonomi ve ilgili alanlarda uygulayacağı politikalar ve benimsediği yaklaşımları içeren metinler. Bir yönetime işaret ediyorlar.

OVP'nin ve benzeri programların hedeflerinin tutmaması değil tutması şaşırtıcı. Dolayısıyla hükümetler bu tür programlarda, zaten tutmayacak hedefleri kendi iddialarının altını çizmek adına metne koyuyorlar. Fakat bu programda hükümetin, sert bir fren yaptığı ve büyük ölçüde

küresel ekonomik koşullar ve ülkenin komşu coğrafyalarındaki istikrarsızlıkları gerekçe göstererek iddialı hedefler koymaktan kaçındığı görülüyor.

EKONOMİK TAHMİN VE HEDEFLER AŞAĞIYA ÇEKİLDİ

OVP'de ekonomik tahminlere ilişkin en dikkat çeken nokta, hükümetin ekonomideki bozulma ve ülkede yaşanan "olağanüstü" siyasi koşulları veri olarak önümüzdeki dönemin ekonomik açıdan kaybedildiğini kabullenmiş olması.

Hükümet, önceki OVP'lerden farklı olarak iyimserlik yaymıyor, aksine büyümeden işsizlik rakamlarına kadar tüm verilerde işlerin iyi gitmediğini itiraf etmiş

oluyor.

Önceki OVP'de yüzde 4,5 olarak hedeflenen 2016 yılı milli gelir artışı yüzde 3,2'ye çekildi. 2017 büyüme hedefi ise yüzde 5'ten 4,4'e düşürüldü. İhracat hedefleri de ciddi ölçüde aşağıya çekildi. Özel sektör başta olmak üzere yatırımlar da önceki programın hedef ve beklentilerinin oldukça altında.

Programda AB ile ilişkilere atfı neredeyse yok. AB ile ilişkilerin mecburen askıya alındığı anlaşılıyor. Uluslararası finans kuruluşlarının ülke ekonomisine ilişkin not düşürme hamlelerinden bahsedilmiyor.

OVP'de dikkat çeken bir diğer konu ise hükümetin 2016 ve izleyen yıllarda bütçe açığını önceki hedeflere göre hayli yüksek

tutması. Bu, devlet harcamalarının artacağını gösteriyor. Başbakan her ne kadar, seçimleri değil geçimi düşünen bir iktidarız dese de, bütçe açığının bu kadar fazla açılması, devletin ekonomideki bozulmanın boyutlarını makyajlamaya çalışacağına ve/veya seçim harcamalarına başlanacağına işaret ediyor.

İŞÇİ SINIFIYLA "SAVAŞ" PROGRAMI

Ekonomik gösterge hedefleri açısından bu kadar iddiasız bir programın önceliklere nazaran işçi sınıfına saldırı başlıklarında tutarlı ve iddialı olduğu görülüyor. Dolayısıyla AKP hükümetinin, AB ile ilişkilerin tavsadığı, hukuk sisteminin tuzla buz olduğu ve devlet mekanizmalarının kalmadığı bir dönemde yerli ve yabancı sermayeye sunabileceği tek güvence emek düşmanı uygulamalarda gaza basılacağı garantisini vermek oluyor.

1) Sermayeye teşvikte sınır tanımayacaklar

Programın temel amaçlarından ilki, sermayeye yatırımlarında ve faaliyetlerinde yeni teşvikler, altyapı imkânları ve kolaylıklar sunulması oluşturuyor. Bu amaç, üretimde verimliliğin artırılması, fiziki altyapı imkânlarının geliştirilmesi, sanayiye rekabet gücü kazandırılması gibi ifadelerle ortaya konuyor. Sermayeye sağlanmaya devam edilecek teşviklerden birkaçı şöyle; yatırımlar için uygun hazine arazileri envanteri çıkarılacak ve tahsis süreçleri etkinleştirilecek, kamu yatırımları kamu yararını değil özel yatırımları tamamlama amacıyla sürdürülecek, kamu özel işbirliği yöntemiyle başlatılan "mega" projeler tamamlanacak dahası yenileri tedavüle girecek, özel sektöre yeni kaynak yaratmak için yeni fonlar hizmetlerine sunulacak, vergi politikaları sermayenin ihtiyaçlarına göre tasarlanacak.

2) Özelleştirmede gaza basacaklar

Türkiye tarihinin en özelleştirmeci partisi olma unvanını taşıyan AKP, ülke tarumar olurken satmaya devam edecek. Önceki programa göre, 2016 yılında özelleştirme geliri beklentisi bir miktar düşürülürken 2017 yılında özelleştirme hedefi 7 milyar TL'den 17,8 milyar TL'ye çıkartıldı. 2016-2019 döneminde hükümet toplam, 43,3 milyar TL'lik özelleştirme hedefi koydu.

Hükümetin OHAL döneminde bir Torba Kanun içerisinde çıkarmaya çalıştığı 100'ün üzerinde kamu kuruluşuna ait varlıkların satışı ile ilgili düzenleme, tepkiler nedeniyle geri çekilmişti. Programda, hükümetin bu niyetinden vazgeçmediği anlaşılıyor. Bu amaç, "kamuya ait taşınmazların ekonomiye kazandırılması" (!) ifadesiyle programda yer buluyor. Yani kamuya ait tüm varlıkların haraç mezat satışı hükümetin yine gündeminde olacak.

Ülkenin en önemli zenginliklerinden birisi olan madenlerin özel sektöre tümüyle devri için yeni formüller düşünüleceği de anlaşılıyor. "Madenlerin ekonomiye kazandırılması için yeni bir işletmecilik modeli geliştirilecek"

denerek madenlerin sermaye gruplarına peşkeş çekilmesi için yeni düzenlemelerin hayata geçirileceği görülüyor.

Ayrıca özelleştirme listesine konmayan ya da satılmayan (!) KİT'lerin sosyal amaçlı ve kamu yararına yönelik faaliyetler yürütmesi engellenecek.

3) Seçim vaatleri unutuldu

AKP, seçim öncesi emekçilerin gözünü boyamak ve oy hesabıyla asgari ücret artışı ile birlikte gündeme getirdiği kamuda taşeronla kadro meselesini ise sümen altı ediyor. Önceki OVP'de alt işveren işçilerinin sorunlarının çözülmesi şeklinde ifade edilen konu, yeni programda yer bulmadı. Hükümet kamuda güvencesiz yeni bir

personel statüsü icat ederek çözeceğini ilan ettiği konuyu, 15 Temmuz ve OHAL'den sonra tümüyle gündeminden çıkarmış oldu. Konunun yeniden gündeme getirilmesi, erken seçimin de sinyali olacak.

4) İşçiyi köleleştirme operasyonu sürecektir

Programın işçi sınıfına saldırı açısından nokta atışı hedefi ise esnekleşme düzenlemeleri ile ifade ediliyor. AKP, "kiralık işçilik" düzenlemesini Meclis'ten geçirmişti, şimdi işçi kiralama-sının yaygınlaştırılması hedefini koyuyor. İşçiyi kiralayacak simsarlık bürolarının sayısının ve faaliyetlerinin artırılması hedefleniyor! Hükümet bu konuda hiç zaman kaybetmedi, bu hafta Özel İstihdam Büroları Yönetmeliği çıkararak işçinin nasıl kiralanacağını esaslarını belirledi. Şimdi fabrikalarda ve hizmet kollarında tam gaz işçi kiralana başlanacak.

Öte yandan, kıdem tazminatının fona devredilmesi gibi esnekleşme saldırılarında işçinin ve sendikaların tepkilerini azaltmak isteyen hükümet programında, "işgücü piyasası aktörlerinin esnek çalışma biçimlerine uyumunu kolaylaştıracak mevzuat düzenlemeleri, bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları yapılacaktır" hedefi koydu. İşçinin en temel kazanımlarını elinden alırken ve sömürüyü alabildiğine arttırırken herhangi bir dirençle karşılaşmamak için algı yönetimine başvuracaklar. Saldırı politikalarına kılıf uyduracaklar.

5) İstihdamdan umut kesildi

Tüm bu sınıfa saldırı uygulamaları ekseninde hazırlanmış programda, istihdamın işgücüne katılanlara oranla artması ve işsizliğin düşürülmesi elbette hedeflenemezdi. Hükümet, önceki programlarda yer alan işsizliğin düşürülmesi hedefinden vazgeçti. 2016 yılı işsizlik oranı, yüzde 10,2'den 10,5'e, 2017 işsizlik oranı hedefi yüzde 9,9'dan 10,2'ye yükseltildi. 2018 yılı hedefinin de, yüzde 9,6'dan 10,1'e yükseltildiği görülüyor. Hükümet, işsizliği tek haneye düşüremeyeceğini kabul etmiş bulunuyor. Emek düşmanı olan hükümetin, daha önce programlarda yer vermesine rağmen böylesi bir önceliğinin olmadığını da biliyoruz.

■ Aşkın Süzük

Teşebbüs değil darbenin ta kendisi

AKP, YILLARCA DEVLETTE YUVALANMASINA ONAY VERDİĞİ BİR CEMAATİ ŞİMDİ OHAL KOŞULLARINA SİĞİNARAK TEMİZLİYORMUŞ GİBİ YAPIYOR. "DARBE TEŞEBBÜSÜ" SONRASI TEMİZLİĞİN ASIL HEDEFİ KESİNLİKLE BİR CEMAATTEN ARINDIRMA DEĞİL.

Uzun süredir aradığı fırsatı darbe girişimi sonrasında bulduğunu düşünen AKP hükümeti, başta kamu çalışanları olmak üzere tüm emekçilere yönelik hak gaspı ve tasfiye operasyonlarını artırdı. Normal zamanda büyük tepki çekeceği için kolay gerçekleştirilemeyen düzenlemeler, bu süreç içinde bir bir uygulamaya konuluyor. Kamu çalışanlarının iş güvencesi konusundaki takıntısı bilinen AKP hükümetinin uygulamaları, OHAL hukukuyla da açıklanamaz hale geldi.

Darbe teşebbüsünden bir hafta sonra çıkarılan 667 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile sadece darbe teşebbüsüyle ilişkilendirilebilecek çalışanların değil, aynı zamanda tanımı ve sınırları belirsiz "terörle mücadele" önlemleri kapsamında keyfi bir tehdit ile tüm kamu emekçilerinin başının üstünde bir kılıç sallanıyor. Buna göre, terör örgütlerine üyeliği veya irtibatı olduğu değerlendirilen

her çalışanın ilgili kurumun veya kuruluşun en üst yöneticisi veya bağlı olduğu bakanın onayıyla görevden çıkarılmasının önü açıldı. Bunu takiben cemaat yapılanması haricinde toplumsal muhalefetin tüm katmanlarına yönelik kapsamlı bir tasfiye operasyonu da başladı. İş güvenliği, birim amirlerinin insafına bırakıldı. Kamu çalışanlarının örgütlendiği bazı konfederasyonlar açıktan muhbirlik yapmaya başladı. Birçok çalışan sudan sebeplerle, bir kısmı da sebep

gösterilmeksizin açığa alındı.

25 Temmuz'da çıkarılan 669 sayılı KHK ile 15 Temmuz'dan sonra milli güvenlik gerekçesiyle açığa alınan kamu görevlileri hakkında ilgili mevzuatında öngörülen soruşturma açma sürelerinin OHAL süresince uygulanmaması sağlandı. Ardından çıkarılan 672 sayılı KHK ile daha önce açığa alınan çalışanlar savunma hakkı verilmeksizin kamu görevinden çıkarıldı. Kamu kurumlarında çalışan AKP yandaşı olmayan birçok çalışan idari kararlarla

soruşturma ve kovuşturmalara maruz kaldı.

AKP'nin çeşitli bahanelerle kamu görevinden çıkardığı, soruşturmalara baskı altına aldığı on binlerce kamu çalışanı ile yetinmeyeceği, saldırılarını durdurmayacağı aşikâr.

İktidar her ne kadar bu tasfiyelerin devleti cemaat örgütlenmesinden temizlemek için yapıldığını propaganda etse de gerçeğin bu olmadığı çok kısa sürede açığa çıktı. Diğer taraftan, iktidarın darbe girişiminden

Giden cemaat ve gelen cemaatler

Gülen Cemaati'nin tasfiyesi ile boşalan yerlere diğer cemaatlerin doldurulduğunu, cemaatlerin olmadığı kurumlarda da boşluğun AKP kadrolarıyla doldurulduğunu görüyoruz. Sözleşmeli öğretmen alımları için yapılan sözlü mülakatta sorulduğu iddia edilen sorulara bakınca resim hemen anlaşılıyor. "Reis deyince aklına kim geliyor?", "Tank Akan hakkında ne düşünüyorsun?", "Hangi gazete ve köşe yazılarını

takip ediyorsun?" minvalinde sorular öğretmenlikle veya liyakatle ne kadar bağdaşır? Cumhurbaşkanı'nın başka bir cemaat tarafından da kandırılmayacağını bir garantisi var mıdır? Yargının, maliyenin, dışişlerinin başka cemaatlerce ele geçirilmemesi için herhangi bir önlem alınmış mıdır? İktidarın başka tarıklara cemaatlere de "ne isteseler vereceğinden" endişe duymakta haksız mıyız?

önce de kamu emekçilerinin iş güvencesini kaldırmak istediğini ve kamuda esnek çalışmayı gündeme getirdiğini biliyoruz. Satılabilecek her mal ya da hizmeti özelleştirme adı altında sermayenin hizmetine sunmaya çalıştıkları, devleti ticari bir işletme olarak yapılandırıp sermayenin çıkarlarına hizmet ettikleri biliyoruz. Üstelik Cumhurbaşkanı'nın geçen sene başkanlık sistemini anlatırken ülkeyi bir "anonim şirket" gibi yönetmek istediğini söylediği de hatırlanıyor. Bu yüzden ki yangından mal kaçırıcısına daha darbe girişiminin üzerinden bir ay geçmişken TBMM Plan ve Bütçe Komisyonundan özel bütçeyle idare edilen devlet kurumlarının özelleştirilmesine ilişkin bir kanun tasarısı geçirildi. Aralarında Atatürk Orman Çiftliği, Atatürk Kültür Merkezi, Milli Piyango İdaresi gibi kurumların da olduğu birçok devlet kurumunun Özelleştirme İdaresi Başkanlığına devredilmesinin ve satılmasının önü açıldı. Yine OHAL içerisinde bireysel emeklilik sigortası, kara para aklamaya olanak veren varlık barışı gibi emeğe ve sosyal güvenliğe saldırı niteliğinde düzenlemeler gündeme getirildi.

Bunların üzerine yeniden tartışmaya açılan performans sistemi, kamuda çalışma hayatının kuralılaşdırılması, kamu dışından atamaların kolaylaştırılması, sözleşmeli memuriyetin esas istihdam yolu haline getirilmesi ve rotasyon başlıkları AKP'nin yapmaya niyetli oldukları hakkında da fikir veriyor.

Yeterli yandaş kadronun

OHAL'de akademi

Bu süreçte bir diğer önemli saldırı da akademi alanına yönelik oldu. 674 Sayılı KHK ile Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı kapsamındaki yaklaşık 15.000 araştırma görevlisi bir gecede güvenceli kadrodan güvencesiz kadroya geçirildi.

Güvencesiz kadro olan 50d kadrosu araştırma görevlilerine en iyi ihtimalle doktora eğitimleri bitene kadar iş güvencesi sunmaktadır. Bu karar akademi iş güvencesinin tamamen ortadan kaldırılması için bir ön adım. Hâlihazırda doktora eğitimi bitip kadro bekleyen araştırma görevlilerinin işsiz kalması anlamına geliyor.

OHAL düzenlemesi olarak çıkan KHK'lar arasında hukuksuzluğu en açık olan maddelerden bir tanesi olan bu düzenleme, araştırma görevlilerini ciddi mağduriyetlere maruz bıraktı.

OHAL sürecinde yapılan düzenlemeler, ülkemizde bilimsel üretim sürecinde de ciddi sorunlar yarattı. Çok sayıda akademisyen ihraç edildi, TÜBİTAK lisansüstü burs ödemelerini ödemeyi durdurdu, TÜBİTAK proje başvurularını yapılamadı ve nihayet genç bilim emekçileri güvencesizleştirildi.

bulunduğu kurumlarda, üst makamlara sözde liyakat özde sadakat kriterine göre AKP'liler atanırken, yeterli sayıda yandaş kadronun bulunmadığı kurumlarda özel sektörde çalışan yandaşların istisnai kadrolarla veya danışman statüsü altında kamu kurumlarına "fiili" yönetici olarak atanmaya başlaması da cabası. Kamuda çalışma yaşamının tamamıyla yandaşlarca istila edilmesi, istenen performansı

göstermeyen ya da kapıkulu olmayı reddeden kamu çalışanlarının tasfiye edilmesinin de önünü açıyor.

"Kamu hizmeti" kavramının yok edilmiş olması, devletin hiçbir ürün veya hizmet ortaya koymaması ve sadece lisanslama-denetleme işlerine bakması toplumsal açıdan da bir bozulmaya yol açıyor. Devlet vermesi gereken birçok hizmeti vermediği için artık bazı hiz-

metler vergilerle karşılanmıyor. Devlet-vatandaş ilişkisi yavaş yavaş devlet-müşteri ilişkisine dönüştürülüyor. Diğer yandan, önceden kamunun üstlendiği bazı işleri özel sektöre devretmesi bu işler için kamuda istihdam edilen yetkin personelin atıl duruma düşmesine sebep oluyor. Günün sonunda hem devlet-vatandaş ilişkisi bozuluyor, hem kamuda istihdam edilmiş eğitimli iş gücü atıllaştırılıyor, hem de kamu eliyle hâlihazırda kaynaklar ile yapılabilecek işler yüksek fiyatlara özel sektöre peşkeş çekiliyor.

Peki, bu büyük ve kapsamlı saldırıya karşı kamu çalışanları direnebilir, engel olabilir mi? Bu sorunun cevabı kuşkusuz "evet" olmalıdır. Yasalara ve yasaklara rağmen sendika kurma hakkını fiili mücadeleyle kazanan kamu emekçileri, bu örgütlülüklerini ve iş güvencelerini de, ancak ve ancak o örgütlülük ve mücadele ruhuyla koruyabilirler.

Diğer taraftan mevcut sendikaların zaafı, yetersizliği ve "sendikal mücadelenin sınırları" da biliyoruz. Kamu emekçileri de kendi meslek kaygılarının ötesine geçen bir mücadele pratiği ve örgütlülüğü ile buluşarak bu saldırıların önüne geçebilir.

YUNANİSTAN KOMÜNİST GENÇLİĞİ'NİN FESTİVALİNDE ON BİN 'KKE ile birlikte karşı saldırıyı başlatıyoruz'

YUNANİSTAN KOMÜNİST GENÇLİĞİ'NİN ÖRGÜTLEDİĞİ FESTİVAL 22-24 EYLÜL TARİHLERİ ARASINDA "MÜCADELE, BİLİNÇ, CESARET, KARARLILIK" SLOGANIYLA DÜZENLENDİ. SYRIZA-ANEL HÜKÜMETİNİN EMEK DÜŞMANI SALDIRILARINI YOĞUNLAŞTIRDIĞI BİR DÖNEMDE GERÇEKLEŞEN FESTİVALE ON BİNLERCE KİŞİ KATILDI.

Yunanistan Komünist Gençliği'nin (KNE) merkezi yayın organı Odigitis'in (Türkçe: Öncü) adıyla, Albaylar Cuntası'nın devrildiği tarih olan 1974'ten bugüne düzenlenen geleneksel-

leşmiş festivale bu sene de on binlerce kişi katıldı. Son yılların katılım rekorunu kıran ve Nâzım Hikmet'in Duvar adlı şiirinden bir dizenin de slogan olarak kullanıldığı 42. Odigitis Festivali, Yunanistan'da yoğunlaşmakta olan sınıf mücadelelerine ilişkin önemli siyasi mesajlar verirken, aynı zamanda farklı ülkelerden, aralarında Türkiye'den Komünist Gençlik'in de bulunduğu, 32 gençlik örgütüne ev sahipliği yaptı.

ONURLU BİR TARİH VE SINIF KAVGASININ GENÇ KUŞAKLARI

KNE'nin yazın başından itibaren Yunanistan'ın farklı illerinde görece küçük, yerel festivaller düzenleyerek ördüğü ve Atina'daki merkezi festivale sonlandırdığı süreç, pek çok yeni üye kazanılan önemli bir örgütsel, siyasal hamle anlamına geliyor. Ayrıca festival, katılanların tarihi boyunca Yunanistan

işçi sınıfının yarattığı onurlu birikimle güncel siyasi durumun komünistlere yüklediği görevlerin bağı kurabileceği bir konseptte düzenleniyor.

Senelik periyotla düzenlenen ve son derece siyasi bir içeriğe sahip olan KNE-Odigitis Festivali'nin düzenlendiği alanın merkezine her sene farklı temalarda bir sergi açılıyor. Yunanistan'daki komünist hareketin tarihinden önemli kesitlerin anlatıldığı ve herkesin gezme olanağı bulunduğu bu sergilerde, Yunanistan Komünist Partisi'nin (KKE) arşivinden getirilen önemli tarihi belge ve materyaller de yer alıyor. Serginin teması, sınıf kavgasının genç kuşaklarının bugün verdiği mücadeleyi, onurlu bir tarihin deneyimiyle silahlandırmak amacıyla KNE'nin sene boyunca gerçekleştirdiği bütün etkinliklerde ön plana çıkarılmış oluyor.

Festivali bu sene daha özel kılan bir öge ise, KKE'nin kararıyla 1946'da İngiliz işgaline ve Nazi

işbirlikçilerine karşı silahlı mücadele vermek için örgütlenen Yunanistan Demokratik Ordusu'nun (DSE) kuruluşunun 70. yıldönümü olmasıydı. Festival alanında yer alan sergi bu defa 1946-49 yılları arasında DSE'nin verdiği onurlu direnişi ve iç savaşa dönüşen süreci birçok yönüyle ortaya koyuyordu.

Geçtiğimiz Temmuz ayında 25. Anti-Emperyalist Kamp'ını da aynı temayla, DSE'nin savaş sırasında üslendiği dağlarda gerçekleştiren KNE, Yunanistan'daki diğer siyasi aktörlerden farklı olarak 1946-49 yılları boyunca yaşanan iç savaşı sınıf mücadelesinin vardığı en üst aşama olarak görerek olumluyor ve savaştaki pozisyonu için özürçülük yapmıyor.

ENTERNASYONAL BİR FESTİVAL

KNE'nin daveti üzerine festivale farklı ülkelerden gelecek katılım gösteren 32 gençlik

LER BULUŞTU

örgütünden temsilciler, 23 Eylül günü "Kapitalist barbarlığa karşı ülkemizdeki gençlik savaşlarından deneyim aktarımı: Öncünün rolü" başlıklı uluslararası seminerde buluşarak sunumlar yaptılar. Bunun yanında festival sırasında ayrı bir alanda gerçekleştirilen ve uluslararası delegasyonun konuşmacı olarak yer aldığı farklı konulardaki panellerde festivale katılan KNE üyesi ve dostlarının yönelttikleri sorular yanıtlandı. Ayrıca festival alanındaki "uluslararası şehir"de stantlarını açan kardeş örgütler, yayınlarını ve diğer materyallerini Yunanistan gençliğine ulaştırma fırsatı buldular.

Odigitis Festivali, her sene dünyanın her yerinden onlarca gençlik örgütünü ağırıyor. Böylece komünizm mücadelesinin enternasyonal karakteri festival alanında somutlanırken, festivalin kendisi KNE'nin uluslararası komünist gençlik hareketine dönük devrimci müdahalelerinin önemli bir parçası oluyor. Son senelerde KNE'nin, festivalin başlangıç tarihinden önceki üç günü kapsayacak şekilde örgütlemeye başladığı ve yalnızca uluslararası komünist hareket içinde kendine yakın gördüğü örgütleri davet

Yunanistan'da son durum

Türkiye'de bazı kesimlerin kendini benzetmek için yanşa girdiği SYRIZA hükümetinin ve şöhretli lideri Tsipras'ın Yunan emekçileri nezdinde itiban kalmamış durumda. Ancak Yunanistan'da emekçilerin kazanılmış haklarını geçmiştaki herhangi bir burjuva hükümetinden daha da geriye götürmeyi başaran SYRIZA, paradoksal bir şekilde, gücünü yarattığı hayal kırıklığından ve bu hayal kırıklığının yarattığı umutsuzluktan alıyor. Öte yandan, SYRIZA'nın zaferiyle birlikte yeni hükümetten "emek yanlısı reform" bekleme pozisyonuna çekilen halk hareketi, vad edilen "kolay çözüm"ün yalandan başka bir şey olmadığını görmesiyle yeniden kıpırdanmaya başlamış gözüküyor.

SYRIZA hükümetinin imzaladığı üçüncü memorandum doğrultusunda gerçekleştirdiği özelleştirmeler, emek düşmanı yasal düzenlemeler ve Yunanistan adalarında NATO varlığını artırma girişimleri başta hayret, öfke ve hayal kırıklığıyla karşılanmakta ve halk içinde kadercilik ve yenilgi

psikolojisi yayılmaktaydı.

Ancak KKE'nin ve militan sınıf örgütü PAME'nin de kararlı mücadelesiyle, özellikle iş yasasını değiştirerek grev gibi sendikal hakların kullanılmasını imkânsızlaştıran, toplu sözleşmenin yerine bireysel sözleşmeyi getirerek işçiler karşısında patronların elini güçlendiren, sendikaların temsiliyet kazanması için gerekli şartları sendikaların aleyhine değiştiren ve esnek istihdamı yasalılaştıran saldırılar karşısında işçi sınıfı bir kez daha meydanlara yürümeye başladı.

Son olarak emekli maaşlarında kesintiye giden SYRIZA-ANEL hükümetinin karşısına dikilmek için 3 Ekim'de Atina'da on binlerce emekliye polisin saldırması büyük bir tepkiye yol açtı. Yaşlı insanlara gaz bombaları ve coplarla saldırı polisin, emek düşmanı hükümetin gerçek yüzünü gösterdiği değerlendirildi.

Önümüzdeki günlerde Yunanistan'da sınıf mücadelesi yoğunlaşacağı benziyor.

ettiği "İdeolojik Seminerler" ise önemli teorik tartışmaların yoldaşça yapıldığı bir platform olarak öne çıkıyor.

‘HALK, GENÇLİK VE KADINLAR SON SÖZLERİNİ HENÜZ SÖYLEMEDİLER’

Odigitis Festivali'nin önemli bir uğrağı ise festivalin ikinci ya da üçüncü gününde ana sahne- de gerçekleştirilen mitingvari buluşma. Halk müziği ve amatör müzik grupları için de ayrı ayrı sahnelerin bulunduğu devasa festival alanının merkezinde yer alan ana sahneye sloganlarla yürüyüş gerçekleştiriliyor ve burada KNE ve KKE Genel Sekreterleri birer konuşma yapıyorlar.

Bu sene de gelenek bozulmadı ve festivalin son gününde KKE Merkez Komitesi Genel Sekreteri Dimitris Kutsumbas önemli vurgular içeren bir konuşmayla gençlere seslendi. Halkın, kadınların ve köşeye sıkıştırılmak istenen gençlerin henüz son sözünü söylemediğini belirten Kutsumbas, artık gençliğin dahi doğrudan edindiği bir deneyim olduğunu, her tür hükümetin denendiğini ve SYRIZA'nın vadedtiği bütün kolay çözümlerin pratikte ne anlama geldiğinin görüldüğünü ifade etti. Bir karşı saldırı başlatmanın zamanının geldiğini vurgulayan Kutsumbas, gençliğin çıkışsız olmadığını ve önümüzdeki dönemin işçi sınıfı hareketinin depremlerine gebe olduğunu kaydetti.

Kutsumbas: SYRIZA kapitalistlerin hizmetinde

KKE Merkez Komite Genel Sekreteri Dimitris Kutsumbas, 42. Odigitis Festivali'nin son gününde yaptığı konuşmada sözde solcu, özde işçi düşmanı SYRIZA'yı topa tuttu. Kutsumbas şunları söyledi:

“SYRIZA, AB'yi sorgulayan daha radikal bir seyirci kitle arasında popüler olmak için, bu emperyalist birliği kemer sıkma politikaları nedeniyle kınarken, bir yandan da AB'nin bir 'güney ittifakı'yla ya da güçler dengesinin Hollande, Renzi ve diğer emek düşmanı hükümetlerin de içerisine dahil edildiği sözde ilerici güçler lehine değişmesiyle düzeltilebileceği illüzyonunu yayıyor.

Elbette Tsipras ve Avrupalı arkadaşları kemer sıkma politikalarına son vermektense bahsettiklerinde, ücretlerin, emekli maaşlarının ve diğer hakların eski seviyesine geri döndürülmesini kast etmiyorlar ama daha ziyade tekellere yatırım yapmaları için sunulacak devlet parasını ifade ediyorlar.

AB'yi mültecilere dönük insanlık dışı uygulamalar nedeniyle eleştirirken, AB ve Türkiye arasında, ülkemizdeki binlerce çaresiz insanı kafese hapseden ve insanlık dışılığın belgesi olan, kendilerinin de imzaladığı anlaşmaları desteklemeye devam ediyorlar.

Oligarşiyi, hükümetle sözde kavga eden ekonomik ve politik sistemi lanetlerken, bir yandan da kendisine kârlar, vergi indirimleri, yatırımları için sıcak para sağladıkları sermayenin taleplerini bir bir uyguluyorlar.

(..)

Halka kapitalist kârın masasından düşecek ekmek kırıntılarını beklemesini söylüyorlar.

Ülkeleri kimler yönetir? Sınıflar ve partileri

15 TEMMUZ'DAN BU YANA BU SAYFALARDA GENEL HALKOYUNA DAYANAN PARLAMENTER SİSTEMLER VE DARBE İLE GELEN "ARA REJİMLER" ARASINDAKİ İLİŞKİLER ÜZERİNE ÇEŞİTLİ NOTLAR DÜŞTÜK. YAZILARIMIZA; BURJUVA DEMOKRASİSİNİN, BURJUVAZİNİN TOPLUMSAL İKTİDARININ SAĞLAMA ALINMASINDAN BAŞKA BİR ŞEY OLMADIĞININ, BU NEDENLE DEMOKRASİ VE DARBE ARASINDA OLUŞTURULMAYA ÇALIŞILAN İKİLİĞİN SAHTE OLDUĞUNUN ALTINI ÇİZEREK BAŞLAMIŞTIK. BU YAZIDA İSE SERMAYE SINIFININ ÖNCÜSÜ/SÖZCÜSÜ OLARAK ERDOĞAN'IN İKTİDARININ ÖZGÜN YANLARINI, SON GÜNLERİN BONAPARTİZM KAVRAMINA DEĞİNEREK TARTIŞACAĞIZ.

15 Temmuz'dan önce de Erdoğan'ın İslami ya da alaturka bir Bonaparte olup olmadığı tartışılır olmuştu. AKP'nin kurucu kadrolarının birer birer etkisizleştirildiği, Başbakan ve bakanların önemsizleştirildiği ve hükümet içindeki iktidarın giderek daha fazla Erdoğan'ın elinde toplandığı bir süreçte, akıllara tek adam rejimlerinin gelmesi normaldi. Üstelik 7 Haziran seçimlerini kaybetmiş olmasına karşın, ana muhalefet partisine hükümet kurma fırsatı vermeksizin yeni bir seçim ilan etmişken, Türkiye'de sistemin fiilen değiştiğini ilan etmesi tartışmayı körükledi. Basında ardı ardına, bir seçimle gelip darbe ile diktatörlük kuran III. Napoléon Bonaparte hakkında yazılar yayınlandı. Üstelik bu arada, Milli Eğitim Bakanı Avcı, ODTÜ'lü öğrencilere "Karl Marx'ın Louis Bonaparte'ın 18 Brumaire'ini okusunlar" diye akıl vermeye kalkınca tartışma yeni bir itki kazandı. Son olarak 15 Temmuz'un "fırsata dönüştürülmesinin" ürünü olan OHAL, faşizm/Bonapartizm konusunu yeniden gündeme taşıdı.

TARİHİN BÜYÜK HAREKET YASASINA GÖRE BONAPARTİZM

Bonapartizm, kapitalizmin parlamenter-demokratik olmayan yönetim rejimlerinden biridir. Marx ve Engels bu kavra-

mı, burjuva egemenliğinin bazı dönemlerde aldığı özel biçimleri birbirinden ayırt etmek için kullanırlar. Bu "özel biçimlere" geçmeden önce "genel esasların" üzerinde durmakta yarar bulunuyor. Marx'ın az önce adı geçen eseri, kapitalizm koşullarında burjuvazinin iktidarının esası ve biçimleri arasındaki ilişki üzerine yapılmış en ünlü analizlerden biridir. Engels bu kitaba 1885 yılında önsöz yazarken, Marx'ın en büyük buluşlarından birinin bu analiz olduğunu söyler. Öyle ki "Bu buluşu ancak doğa bilimleri alanında enerjinin dönüşümü yasası ile karşılaştırmak mümkündür." der. Peki, nedir bu ilk olarak Marx'ın bulduğu 'tarihin büyük hareket yasası'? Engels'in sözleriyle: "İster siyasal, ister dinsel, ister felsefi, isterse başka bir ideolojik alanda yaşansınlar, tüm tarihsel mücadeleler, gerçekte yalnızca, toplumsal sınıfların mücadelelerinin az ya da çok belirgin ifadeleridir ve bu sınıfların varlığını ve dolayısıyla aynı zamanda çarpışmalarını belirleyen de, iktisadi durumlarının gelişme derecesi, üretim tarzları ve bunların belirlediği değişim ilişkileridir."

Kısaca bildiğimiz biçimiyle, toplumların tarihi, sınıfların mücadelesinin tarihidir ki; bu mücadelede, her seferinde, ekonomik gelişme durumunun, iktidara en elverişli, yetkili ve yetenekli kıldığı grup baskın hale

gelir. Sınıflar mücadelesinde, devlet aygıtının modern anlamdaki rolüne kavuşması, Avrupa'da mutlak monarşiler döneminde gerçekleşti. Feodalizm çözüldükten, feodal lordlara bağlı toplumsal ve siyasal işlevler, krallar ve adamlarına devrolarak merkezileşti. Böylece devasa bürokratik ve askeri örgütlenmesiyle modern devlet aygıtı ortaya çıktı. Fransız Devrimi bu aygıtı yetkinleştirerek monarşinin başlatmış olduğu merkezileşme ve kapsama alanını genişletme işini çok daha ileriye götürdü. Bürokratik/merkezi devlet, burjuva devriminin, yani cumhuriyetin değil mutlak monarşinin icadı olsa da, kapitalist gelişmeye hizmet etti. Burjuva devrimleri de monarşinin bu aracını bir ganimet olarak kabul etti. Geleneksel toplumlar da, bir arada yaşayan insanların doğrudan içinde olduğu ortak ihtiyaçlar ve çıkarlar, giderek yaygınlaşan bu kamu kurumlarının konusu haline gelmeye başladı. Böylece, soyut bir genel çıkar etrafında kamu hizmeti katına çıkarılan ortaklıklar, tek tek insanlardan koparıldı ve hükümetlerin tasarrufuna girdi. Bu eğilim ne kadar gelişirse o oranda büyük devletlere ihtiyaç ortaya çıktı. Peki, bu yükselen devlet neye hizmet eder? Kendisi bir genel yarardan dem vursa da, her zaman ve yalnızca burjuvazinin sınıfsal egemenliğine.

Buraya kadar, Marx'ın

tarihin büyük hareket yasasının temelini oluşturur. Ama yasa bundan ibaret değildir. Bu düzeyde yetkinleşen ve toplumun bütününde egemenlik kuran devlet, ait olduğu egemen sınıfın basit bir aracı olmaktan da çıkar. İşte Marx, ilk kez III. Bonaparte döneminde devletin kendisini tam olarak bağımsızlaştırmış görüldüğünü belirtir. O kadar yetkinleşmiştir ki, başında "sosisçi" bir düzenbazın bulunması bile ona yetmeye başlamıştır.

SİS AYININ BONAPARTE'İ

Sosisçi Louis Bonaparte, Fransız Devrimi'nin evladı ünlü I. Napoléon Bonaparte'ın yeğeniydi. Fransız Devrimi'ne karşı Paris'te başlayan kralcı ayaklanmayı topraklarla bastıran iç güvenlik komutanı genç tümgeneral, Paris halkının kalbinde nadide bir yer edinmişti. Bundan 4 yıl sonra, bir hükümet darbesiyle kendisinin baş konsül olduğu, 3. Konsül hükümetini kuracaktı. Darbenin tarihi, bugünkü takvime göre 9 Kasım 1799'dur, ama o dönem-

Louis Bonaparte ve İmparatorluk Tacı
Resim: Alexandre Cabanel

de Fransa'da Devrim Takvimi yürürlükteydi. Jakobenler, miladını 1792'de Cumhuriyetin ilanı olarak alan, dini ve aristokratik terimlerin çoğunlukla doğadan alınma seküler isimlerle değiştirildiği bir takvim benimsişlerdi. Tarih 8. Cumhuriyet yılının "Sis" ayınının 18. Günüdür: 18 Brumaire VIII. Bu nedenle Napoléon'un hükümete el koymasını 18 Brumaire darbesi olarak anılır. I. Napoléon, 15 yıl süren Napoléon savaşları ile Avrupa'yı kasıp kavurup, fethettiği topraklara devrimin rüzgârını götürdükten ve tabii bu arada Roma tacı takarak imparatorluğunu ilan ettikten sonra, 1814'te Waterloo yenilgisiyle Avrupa tarihindeki rolünü tamamlamış oldu.

Ardından Fransa'da büyük toprak sahiplerinin egemenliği başlar. 1830 yılına kadar süren ve restorasyon dönemi denilen bu dönemde krallık yeniden kurulur ve Bourbon hanedanından krallar hükmeder. 1830 Devrimi ise tahta, mali sermayenin hizmetindeki Orléans hanedanını geçirir. Temmuz

monarşisi denilen Louis-Philippe'in devri de 1848 devrimiyle tamamlanır. Şubat'ta başlayan ve hemen yayılan ayaklanmalar ile Avrupa yine devrimci bir çalkantı dönemine girer. Ancak bu kez, Birinci Fransız Devrimi'ndeki gibi, devrim "yükselen" değil, tersine "alçalan" bir seyir izler. Önce, saf cumhuriyetçi burjuvalar ve küçük burjuvazi ile birlikte iktidarı alan proletarya, diğer bütün sınıfların koalisyonu ile ezilir. Ardından cumhuriyetçi burjuvalar küçük burjuvaları, kralcı burjuvalar da saf cumhuriyetçi burjuvaları tasfiye eder. Böylece iktidar, aslen kralcı olan iki rakip burjuva klüğün ittifakına kalır: Bourboncu kralcılar ve Orléansçı kralcılar.

YAŞASIN NAPOLÉON! YAŞASIN SOSİS!

1848 Devrimi'nin ilk aşamasında, yeni kurulan cumhuriyetin burjuvazinin tahakkümüne girdiğini gören Paris işçi sınıfı ayaklanır; ama bütün kahramanca direnişine karşın, o güne dek görülmemiş bir barbarlığın eseri olarak 3 bin işçinin katli ve 15

bininin de sürülmesiyle bastırılır. Köylülük de devrimin burjuvazinin çıkarlarına eylemlerinden zarar görür. Böylece 10 Aralık 1848'de yapılan seçimde aday olan eski sürgün yeğen Bonaparte, 6 milyon oyla Cumhurbaşkanı seçilir. İlk yılları, kralcı burjuvaların hâkimiyetindeki Ulusal Meclis karşısında silik, bayağı ve önemsiz bir aktör olarak geçiren Bonaparte; bir yandan lümpen proletarya içinden maaşa bağladığı çetelerden oluşan 10 Aralık Derneği'nin yasal ve yasal olmayan faaliyetleri, bir yandan da iktidardaki iki kralcı hizbin iç çelişkilerinin derinleşmesi sayesinde yükselir ve sonunda sadece Fransız sermayesi için değil, bütün Avrupa sermayesi için bir "huzur" ve "istikrar" simgesi haline gelir. Sermaye sınıfının adamı haline gelen Bonaparte, 1852 yılında dolacak olan görev süresi sonunda, ikinci kez aday olmasını engelleyen anayasayı değiştirmemekte direnen meclisi, 2 Aralık 1951 tarihinde bir askeri darbeyle dağıtır.

Marx, I. Napoléon'un darbesine göndermeyle, buna da "Louis Bonaparte'in 18 Brumaire'i" der: "Fransa, bir sınıfın zorbalığından kurtulmak için bir bireyin zorbalığına, üstelik de iktidarsız bir ahmağın zorbalığına teslim olmuştur." Proleter ve köylü ayaklanmalarının korkusu rüyasından çıkamayan burjuvazi, iki kralcı hizbin kör dövüşünün, kendi sınıfsal iktidarını tehlikeye attığını hisseder ve kendi toplumsal iktidarının korunması için kendi siyasetçilerini satar: "cüzdanı kurtarmak için taçtan vazgeçer".

Sosis meselesine gelince; Louis Bonaparte, bütçeden kopardığı ya da 10 Aralık çetesi eliyle Fransız halkından çaldığı paralarla, orduyu ve burjuvaziyi kendi yanına çekmek için rüşvet dağıtır. Orduya verilen ziyafetlerde dönemin en lüks yiyecekleri dağıtılır: puro, şampanya ve sosis! Bunun karşılığında askeri birliklerin tören geçişi sırasında sloganları yükselir: "Yaşasın Napoléon! Yaşasın Sosis!"

GERİCİLİĞİN EVRENSSEL TARİHİ

Kapitalizm bir dünya sistemi haline gelip, burjuvazinin egemenliği dünya çapına yayıldığında, burjuvazinin gericiliği de evrenselleşti. Bu nedenle, 150 yıl öncesinde, bambaşka bir ülkede ve koşullarda yaşanan bir

gericilik ile günümüz Türkiye'si arasında, III. Bonaparte ile Erdoğan arasında pek çok benzerlik bulunması tesadüf değildir. Ama bunun gibi benzerlikler, Bonaparte'in 2 Aralık darbesi öncesinde iktidarda olan kralcı burjuvaların gericiliğinde de bulunabilir. Hatta Marx'ın Temmuz monarşisi analizlerine bakıldığında, mevcut hükümetin en çok ona benzediği de söylenebilir: "Temmuz Monarşisi, Fransa'nın ulusal servetini sömürmek için kurulmuş bir anonim şirketten başka bir şey değildi ve bu şirketin kârları; bakanlar, meclisler, 240.000 seçmen ve yakınları arasında paylaştırılıyordu". Kral Louis-Philippe'in bu şirketin müdürü olduğunu söyleyen Marx; bayındırlık, inşaat, köprü, demiryolu ve diğer olağanüstü harcamalarla sürekli bütçe açığına zorlanan devlete borç vermenin, egemen sınıfın önemli gelirlerinden biri olduğunu belirtir. Toplanan vergiler sermaye sınıfına aktarılmaktadır.

Tarihe, gericiliğin izdüşümlerini aramak gayesiyle bakıldığında, başka çarpıcı benzerlikler hemen göze batar. Marx, "Zafer kazanan gericiliğin durmadan yineleyip durduğu kaçınılmaz beylik işler"i şöyle sıralar: Sıkıyönetim, basın üzerine sansür ve gazete kapatmalar, derneklerin kapatılması ve işçi örgütlenmelerinin baskı altına alınması, temizlenen memur ordusu ve "zorla alıklaştırma". AKP hükümetinin, sonuncusu dahil, hiçbir geleneksel ritüeli boşlamadığı anlaşılıyor.

Türkiye'de egemen siyasete bugünlerde kişisel olarak Erdoğan'ın yön verdiği ne kadar aşıkârsa, Erdoğan'ın siyasetinin şaşmaz bir bağlılıkla sermaye sınıfına hizmet ettiği o kadar aşıkârdır. Dolayısıyla Erdoğan'ın siyasetine karşı etkili bir mücadele ancak onun sınıfsal içeriğine karşı bir mücadele ile etkin olabilir. Siyasetin tek adamlaştırılmasına karşı mücadele, tek adamın öncülüğünde yıllardır palazlanan para babalarının çarkına meydan okuyarak başarıya ulaştırılabilir. Değilse, herkes biliyor ki, Erdoğan elbet gidicidir.

Kaynakça:

K. Marx, *Fransa'da Sınıf Mücadeleleri 1848-1850*, Yazılama Yayınevi

K. Marx, *Louis Bonaparte'in 18 Brumaire'i*, Yazılama Yayınevi

■ Tezcan Abay

Metal Grevi, 29 Ocak 2015, Kocaeli
Fotoğraf: Serdar Nâzım Yüce